

Ġabra tal-ġurisprudenza

Kawża C-47/14

**Holterman Ferho Exploitatie BV et
vs
Friedrich Leopold Freiherr Spies von Bülesheim**

(talba għal decizjoni preliminari mressqa mill-Hoge Raad der Nederlanden)

“Rinviju għal decizjoni preliminari — Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament (KE) Nru 44/2001 — Artikolu 5(1) — Ġurisdizzjoni fil-qasam kuntrattwali — Artikolu 5(3) — Ġurisdizzjoni f'materji ta' delitt — Artikoli 18 sa 21 — Kuntratti individwali ta' impjeg — Kuntratt ta' direttur ta' kumpannija — Tmiem tal-kuntratt — Motivi — Eżekuzzjoni hażina tal-mandat u aġir illegali — Azzjoni dikjaratorja u azzjoni għad-danni — Kuncett ta' 'kuntratt individwali ta' impjeg'”

Sommarju – Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) tal-10 ta' Settembru 2015

1. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Azzjoni għal responsabbiltà bbażata fuq diversi titoli li jistgħu jaqgħu taħt diversi regoli ta' ġurisdizzjoni — Ġurisdizzjoni kompetenti abbażi tan-nuqqas ta' twettiq ta' obbligi li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet invokati*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, Artikoli 5(1) u (3) u 18 sa 21)

2. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Ġurisdizzjoni fil-qasam tal-kuntratti individwali ta' xogħol — Azzjoni għal responsabbiltà ta' kumpannija kontra persuna li għandha l-kwalità doppja ta' haddiem u ta' amministratur tal-imsemmija kumpannija — Inkluzjoni — Kundizzjonijiet*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, Artikoli 5(1) u (3) u 18 sa 21)

3. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Kuncetti ġuridiċi — Interpretazzjoni awtonoma*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001)

4. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament ikkwalifikati bħala ekwivalenti għal dawk tal-Konvenzjoni ta' Brussell — Interpretazzjoni tal-imsemmija dispożizzjonijiet skont il-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-konvenzjoni*

(Konvenzjoni tas-27 ta' Settembru 1968; Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001)

5. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Kompetenzi speċjali — Kompetenzi f'materji kuntrattwali, fis-sens tal-Artikolu 5(1)(b) — Provvista ta' servizzi — Kuncett — Determinazzjoni tal-obbligu karatteristiku — Relazzjoni ġuridika bejn amministratur ta' kumpannija u din tal-aħħar — Inkluzjoni — Kundizzjoni*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, Artikolu 5(1)(b))

6. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Kuncett ta' materji kuntrattwali — Azzjoni għar-responsabbiltà ta' amministratur għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligi taħt id-dritt tal-kumpannija — Inkluzjoni — Determinazzjoni tal-post ta' eżekuzzjoni tal-obbligu kuntrattwali — Post tal-eżerċizzju effettiv tal-attivitàjiet tiegħu u tal-provvista prinċipali tas-servizzi tiegħu*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, it-tieni inċiż tal-Artikolu 5(1)(b))

7. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Kompetenzi speċjali — Ġurisdizzjoni f'materji ta' delitt jew kwazi-delitt — Kuncett — Azzjoni għad-danni li ma taqax taħt il-qasam kuntrattwali*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, Artikolu 5(1)(a) u (3))

8. *Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili — Ġurisdizzjoni u eżekuzzjoni tas-sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali — Regolament Nru 44/2001 — Kompetenzi speċjali — Ġurisdizzjoni f'materji ta' delitt jew kwazi-delitt — Kuncett — Determinazzjoni tal-post tal-fatt dannuż — Post fejn isehh il-fatt dannuż u post tal-avveniment kawżali*

(Regolament tal-Kunsill Nru 44/2001, Artikolu 5(3))

1. Meta qorti nazzjonali, adita b'rikors intiż sabiex jistabbilixxi r-responsabbiltà ta' persuna kemm fil-kwalità tagħha ta' direttur kif ukoll fil-kwalità tagħha ta' amministratur ta' kumpannija kif ukoll abbażi ta' delitt, tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja dwar l-interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 44/2001, dwar ġurisdizzjoni u rikonossiment u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali, dwar il-ġurisdizzjoni, rispettivament, f'materji ta' kuntratti individwali ta' impjeg, fis-sens tas-Sezzjoni 5 tal-Kapitolu II, Artikoli 18 sa 21 tar-Regolament Nru 44/2001, f'materji kuntrattwali, fis-sens tal-Artikolu 5(1) ta' dan ir-regolament, u f'materji ta' delitt jew ta' kwazi-delitt, fis-sens tal-Artikolu 5(3) tal-imsemmi regolament, is-sempliċi fatt li rikorrent jindika fir-rikors tiegħu diversi titoli ta' responsabbiltà ma huwiex biżżejjed sabiex jiġi kkunsidrat li tali azzjoni tista' taqa' taħt kull waħda mid-dispożizzjonijiet invokati. Fil-fatt, l-istess japplika jekk l-aġir ikkritikat ikun jista' jitqies li jikkostitwixxi nuqqas ta' twettiq ta' obbligi li jirriżultaw minn dawn id-dispożizzjonijiet, li hija l-qorti nazzjonali li għandha tivverifika.

(ara l-punti 31, 32)

2. F'sitwazzjoni fejn kumpannija tħarreġ persuna li wettqet funzjonijiet ta' direttur u ta' amministratur ta' din il-kumpannija sabiex jiġi kkonstatat li twettqu żbalji minn din il-persuna fit-twettiq ta' dawn il-funzjonijiet u sabiex tikseb kumpens għad-danni, id-dispożizzjonijiet tas-Sezzjoni 5 tal-Kapitolu II, Artikoli 18 sa 21 tar-Regolament Nru 44/2001 dwar ġurisdizzjoni u rikonossiment u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali, jostakolawx l-applikazzjoni tal-Artikolu 5(1) u (3) ta' dan ir-regolament, sakemm il-persuna tkun, fil-kwalità tagħha ta' direttur u ta' amministratur, wettqet għal ċertu żmien favur din il-kumpannija u taħt id-direzzjoni tagħha prestazzjonijiet li bħala korrispettiv għalihom kienet tircievi remunerazzjoni, li hija l-qorti nazzjonali li għandha tivverifika. Fil-fatt, il-kwistjoni tal-applikazzjoni tar-regoli speċjali ta' attribuzzjoni tal-ġurisdizzjoni previsti

mill-imsemmija sezzjoni tar-Regolament Nru 44/2001 tqum biss jekk l-imsemmija persuna tista' tiġi kkunsidrata li kienet marbuta b'kuntratt individwali ta' impjieg, fis-sens tal-Artikolu 18(1) ta' dan ir-regolament, mal-kumpanija li kienet direttur u amministratur tagħha, fejn għalhekk hija tkun tista' tiġi kkwalifikata bħala "impjegat" fis-sens tal-paragrafu 2 tal-istess artikolu.

Fir-rigward b'mod iktar preċiż tar-rabta ta' subordinazzjoni, l-eżistenza ta' tali rabta għandha tiġi evalwata f'kull każ partikolari skont l-elementi u ċ-ċirkustanzi kollha li jikkarakterizzaw ir-relazzjonijiet eżistenti bejn il-partijiet.

Jidher, min-naħa l-oħra, li hija l-qorti nazzjonali li għandha teżamina sa fejn il-konvenut seta' jinfluwenza l-volontà tal-laqgħa ġenerali ta' din il-kumpanija li huwa kien jamministra. F'din l-ipoteżi, għandu jiġi stabbilit min kien kompetenti biex jagħtih istruzzjonijiet u sabiex jistharreġ l-implementazzjoni ta' dawn l-istruzzjonijiet. Jekk jirriżulta li din il-kapaċità ta' influwenza tal-konvenut fuq l-imsemmi organu ma kinitx negliġibbli, għandu jiġi konkluż li ma hemmx rabta ta' subordinazzjoni fis-sens tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Gustizzja dwar il-kunċett ta' impjegat.

(ara l-punti 34, 46-49 u d-dispożittiv 1)

3. Ara t-test tad-deċiżjoni.

(ara l-punt 37)

4. Ara t-test tad-deċiżjoni.

(ara l-punt 38)

5. Kuntratt li l-obbligu karatteristiku tiegħu huwa provvista ta' servizz huwa kkwalifikat bħala provvista ta' servizzi fis-sens tal-ewwel inċiż tal-Artikolu 5(1)(b) tar-Regolament Nru 44/201, dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali. Minn dan isegwi li, fil-kuntest tad-dritt tal-kumpaniji, sa fejn l-obbligu karatteristiku tar-relazzjoni legali li teżisti bejn l-amministratur u l-kumpanija amministrata jimplika attività partikolari b'remunerazzjoni bħala korrispettiv, din l-attività għandha tiġi kkwalifikata bħala "provvista ta' servizzi" fis-sens tat-tieni inċiż tal-Artikolu 5(1)(b) tar-Regolament Nru 44/2001.

(ara l-punti 57, 58)

6. L-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 44/2001 dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-azzjoni ta' kumpanija kontra l-ex amministratur tagħha minhabba allegat nuqqas ta' twettiq tal-obbligi tiegħu abbażi tad-dritt tal-kumpaniji taqa' taħt il-kunċett ta' materji li għandhom x'jaqsmu ma' kuntratt. Fl-assenza ta' kwalunkwe preċiżazzjoni ta' deroga fil-memorandum tal-kumpanija jew f'dokument ieħor, hija l-qorti nazzjonali li għandha tiddetermina l-post fejn l-amministratur effettivament wettaq, b'mod preponderanti, l-attivitajiet tiegħu b'eżekuzzjoni tal-kunratt, bil-kundizzjoni li l-provvista tas-servizzi fil-post ikkunsidrat ma tkunx kuntrarja għall-volontà tal-partijiet kif tirriżulta minn dak li kienu qablu bejniethom. Għal dan il-għan, jista' jittiehed inkunsiderazzjoni b'mod partikolari ż-żmien li għadda f'dan il-post u l-importanza tal-attività eżerċita hemmhekk.

(ara l-punti 63-65 u d-dispożittiv 2)

7. Ara t-test tad-deċiżjoni.

(ara l-punti 68, 70)

8. Meta kumpanija tħarrek l-ex amministratur tagħha minħabba allegat aġir illegali, l-Artikolu 5(3) tar-Regolament Nru 44/2001, dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali, għandu jiġi interpretat fis-sens li din l-azzjoni taqa' taħt materji ta' delitt peress li l-aġir ikkritikat ma jistax jiġi kkunsidrat bħala nuqqas ta' twettiq tal-obbligi li għandu amministratur skont id-dritt tal-kumpaniji, li hija l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika. Din għandha tidentifika, abbażi taċ-ċirkustanzi fattwali tal-kawża, il-punt ta' rabta l-iktar stretta mal-post tal-fatt każwali li wassal għad-dannu u mar-rabta tal-materjalizzazzjoni ta' dan.

Fil-fatt, f'materji ta' delitt jew kwazi-delitt, il-qorti tal-post fejn seħħ il-fatt dannuż jew fejn jista' jseħħ hija normalment fl-aħjar pożizzjoni sabiex tiddeciedi, b'mod partikolari minħabba raġunijiet ta' vicinanza tat-tilwima u ta' faċilità ta' amministrazzjoni tal-provi.

Fir-rigward tal-post tal-avveniment kawżali, għandu jittieħed inkunsiderazzjoni li dan il-post jista' jkun il-post fejn kien jeżerċita d-doveri tiegħu. Fir-rigward tal-post fejn seħħ id-dannu, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li dan il-post huwa dak fejn id-dannu allegat mill-kumpanija jimmanifesta ruħu konkretament.

(ara l-punti 73, 74, 76, 77, 79 u d-dispożittiv 3)